

Wataun
RAMADAN
Da Ayyukansa

Na:

SHAIKH IBRAHEEM ZAKZAKY (H)

Wallafar:

Cibiyar Wallafa Da Yada Ayyukan Shaikh Zakzaky (H)

Watan

RAMADAN

Da Ayyukansa:

- Hudubar Manzon Allah (S)
- Ma'anar Azumi da Kamalarsa
- Sallolin Watan Ramadan

Na:
Shaikh Ibraheem Zakzaky (H)

Wallafar:
Cibiyar Wallafa Da Yada Ayyukan Shaikh Zakzaky (H)

COPYRIGHT©

Institute for Compilation and Publication of Shaikh Zakzaky's Works.

Haƙƙin Mallaka (H): Cibiyar Wallafa da Yada Ayyukan Shaikh Zakzaky (H).

TUNTUBA:

+234-80-32-58-57-34. +234-70-68763600. +234-80-37023343.

MASANIYA:

LITTAFI: Watan Ramadan da Ayyukansa.

RUBUTAWA: Cibiyar Wallafa da Yada Ayyukan Shaikh Zakzaky.

JIGON BATU: Falalar Azumi

SHEKARA: 1438- Hij. 2017- Milad.

WALLAFA: 12-Stars Multimedia.

KANU: Fasali Goma.

KALMOMI: Kalma 5,200.

ADIRESHI: Nigeria, West Africa.

TUNTUBA: 0706 8763 600 - 080-325-857-34.

Email; jawabanshaikhzakzaky@gmail.com

GABATARWA:

Da sunan Allah, Ubangijin da ya sanya watan Ramadana ya kasance mafificin watanni. Ya saukar da littafinSa mai tsarki (Alkur'ani) a cikinsa, sannan kuma ya sanya mafificin darare (Lailatul Kadari) a cikin wannan wata mai alfarma.

Tsira da amincinSa su kara tabbata ga mafificin halittunSa, Ma'abocin Alkur'ani, Annabinmu Muhammad (S), da iyalan gidansa tsarkaka, da sahabbansa managarta.

Wannan dan littafin na kunshe ne da fassarar hudubar Manzan Allah (S), wanda ya yi ga Sahabbansa gab da karatowar watan Ramadan mai alfarma a lokacin rayuwarsa. Jagoran Harkar Musulunci a Nijeriya Shaikh Ibraheem Zakzaky (H) ne ya karanto hudubar ga almajiransa ya kuma fassara ta a yayin da yake gabatar da Tafsirin Alkur'ani mai girma a ranakun wata Alhamis da Juma'a, 28-29 ga watan Sha'aban- 1435, (26-27/6-2014).

Ganin fa'idar da ke cikin wannan hudubar, da kuma cika umurnin Manzon Allah (S) na cewa; "Ku isar (da sakon Allah) daga gare ni (zuwa ga al'umma) ko da da aya guda ne", Cibiyar Wallafa Da Yada Ayyukan Shaikh Zakzaky (H) ta dauki nauyin wallafa fassarar hudubar don yadawa ga al'ummar Musulmi.

Har ila yau, wannan littafin na dauke da wani jawabi da Jagora Shaikh Zakzaky (H) ya gabatar a ranar 30 ga Sha'aban 1429 a yayin Tafsirin Alkur'ani a Fudiyah Islamic Center, dangane da falala da nau'ukan ibadojin da ake gabatarwa a cikin wannan wata na Ramadan. Inda a karshe kuma muka kawo jerin Sallolin dararen watan Ramadan din, waƙanda yinsu ke kara kusanta mutum ga Rahamar Allah (T). In an ga kuskure a cikinsa daga garemu ne. Da fatan Allah ya amfanar da mu da abin da ke cikinsa.

- Cibiyar Wallafa Da Yada Ayyukan Shaikh Zakzaky (H)

Phone: 0706 8763 600 – 0803 2585 734.

HUDUBAR MANZON ALLAH (S) A KAN WATAN RAMADAN

Shaikh Saduƙ(R) ya ruwaito da Isnadi ‘Muktabari’ daga Imam Ali Bin Musa Ridha (AS) daga iyayensa daga Amirul-Muminin Ali (Alaihi wa ala Auladihis salam), ya ce; Manzan Allah (S) ya yi mana huduba wata rana ya ce;

“Ya ku mutane, ga watan Allah nan ya gabato muku da albarka da rahama da gafara. Wata ne wandaa wajen Allah (T) shi ya fi sauran watanni fifiko. Ranakunsa kuma sun fi sauran ranaku falala. Dararensa sun fi sauran darare falala. Sa’o’insa sun fi sauran sa’o’i falala. Shi wata ne wanda aka kira ku izuwa liyafar Allah Ta’ala.....

Sharhi:

Wato kamar liyafa shi ne, Allah Ta’ala ya kira ku ku zo ku ci abinci, ya shirya muku, ya jera abinci iri-iri. An kira ku liyafa, kamar ku bakin Allah ne a cikin watan Ramadan. An kira ku ya zuwa ga liyafar Allah. To, kuma an sa ku cikin ma’abota karamar Allah. Wato ma’anar wannan kiranku ya zuwa liyafar Allah, shi ne an sa muku wani lokaci da aka dfaukaka darajojinku. Aka ba ku damar samun lada mai yawa. Wato kenan kamar mutum ya je liyafa ya ci abinci, ya zazzabi abinci iri-iri masu dadi. Wannan kuma shi ne ainihin nau’o’in ibadodi da zikirori da sauransu, wanda za a dinga nunnuka ladanku.

“Numfarfashinku a cikin Ramadan tasbihi ne.....

Sharhi:

Wato lokacin da ka numfasa sai a rubuta maka kamar ka ce ‘Subahanallah’. Ka ga ko numfashin (da ka ke) yi ma idan kana barci ba ka sani ba (ana rubuta maka lada ne). Numfarfashinku tasbihi ne.

“Baccinku a cikin watannan ibada ne. Aikinku karɓaɓɓe ne. Addu’arƙu abin amsawa ne. Saboda haka ku roki Allah Ubangijinku da niyyoyi na gaskiya da kuma zukata tsarkaka. Ku roke shi ya ba ku ‘Muwafaka’ da azuminsa (azumin watan kenan), da farlanta Alƙur’aninsa (littafinsa). Domin duk shaƙiyyi shi ne wanda aka haramta ma gafarar Allah a wannan wata mai girma.....

“Kuma a yayin yunwarku da kishinku a cikin watan nan, ku tuna da yunwa da kishin ranar Alkiyama. Kuma ku yi sadaka ga fakiranku da miskinanku. Kuma ku girmama tsofaffinku, ku ji tausayin yaranku, ku sada zumuncinku, ku kiyaye harsunanku, ku runtse idanunku daga abin da bai halatta ku gani ba, da kuma abin da bai halatta ku ji ba....

Sharhi:

Wato ku runtse idanunku daga abin da ganin ku bai kamata ya je gare shi ba, kuma ku kiyaye kunnuwanku daga abin da bai hallatta ku saurara da jin ku ba.

“Kuma ku tausayawa marayu na mutane, (hakan zai sa) Allah ya tausaya mana. Ku tuba ya zuwa ga Allah daga zunubbanku. Kuma ku daga hannuwanku da addu’o’i a lokutan sallolinku, domin (lokutan salloli) sune sa’o’in da suka fi falala, Allah (T) zai dube ku da Rahama....

Sharhi:

Allah yana duba ya zuwa ga bayinsa da Rahama kuma yana amsa musu in suka kira shi (wato in suka yi Munajati da shi), kuma yana amsa roƙonsu in sun roƙe shi.

“Ya ku mutane, rayukanku fa, jinginannu ne ya zuwa ayyukanku, saboda haka ku kame rayukanku da yin Istigfari.

Sharhi:

Wato an jingina rayukanku ga ayyukanku, kamar abin da muke ce ma; jingina. Jingina shi ne; ainihin ka je ka ba da wani abu sai ka biya wani abin da yake kanka ka karɓa. To, ranku kamar an ajiye ana jiran sai ka yi wani abu, ka kwato ran naka.

“Bayayyakin ku kuma dauke suke da nauyayyaki, ku saukaƙe nauyin da ke wuyayenku (na zunubai kenan) da tsawaita Sujudodi. Ku sani cewa; Allah Ta’ala ya rantse da izzarsa, cewa; ba zai azabta masu yin sallah da sujjada ba, kuma ba zai firgita su da wuta ba a ranar Alkiyama (Yauma Yakumun-nasu li-Rabbil Aalamin)....

“Ya ku mutane, wanda ya ciyar da mai azumi (Mumini) a wannan wata, yana da lada (a wajen Allah) daidai da ‘yanta wuya da gafara na duk zunubansa da suka wuce.

A ka ce; Ya Rasulallah! Ai ba kowane mumini yake da damar ya iya ciyar da masu azumi ba!”

Sai Manzan Allah (S) ya ce; “Ku ji tsoron wuta ko da da rabin Dabino ne. Ku ji tsoron wuta (wato ku kiyaye kan ku daga wuta) ko da da kurbin ruwa ne.....

Sharhi:

Wato abin da za ka bayar ba lalai ya zama ya yawaita ba kenan, duk komai da kake da shi, komin kankantarsa, ko da rabin dabino, in kana da dabinuwa guda daya, sai ka tsaga ka ba da rabi. Mai ya yi saukin wannan? Haka ma aka ce ko da kurbin ruwa ne. Kurbin ruwa da tsagin dabino ko da wannan ne, ku yi kofarin tseratar da kanku daga wutar Allah Ta’ala (da shi). Domin Allah Ta’ala yana ba da lada ga wanda ya yi wannan aiki kankani, in bai samu ikon fiye da shi ba.

Mutum ne yake da ruwan da zai iya sha zai yi kurba uku sai ya ba wani kurbi daya. Ka ga ya ba da nawa kenan na abin da yake da shi? Sulusi. Kaga duk da yake kafan ne, amma ya kasa uku ya ba da kurbi daya, don haka ya bada da yawa. Saboda haka yana da lada mai yawa. Dan abin da kake da shi shi ne aka ce ka bayar. Ba a ce sai kana da dukiya mai yawa za ka bayar ba. Abin da kake da shi ko ya karanta, to dai ka bayar.

“Ya ku mutane, wanda ya kyautata halinsa (dabi’o’insa) a wannan watan, zai zama ketara gare shi akan siradi ranar da kafafuwa za su goggoce. Wanda ya sauka ma wanda ya mallaka (wanda hannunsa ya mallaka), Allah zai sauka masa hisabinsa.....

Sharhi:

Wannan yana nufin in mutum yana da bawa kenan, da watan Ramadan ya sauka musu aiki (hidimomi). Na’am wani lokacin mutanenmu anan tunda yanzu ba bawa da ake siyowa a kasuwa, amma akwai hadimai, ko su ma mutane ne, za a sauka musu ba sai a sa su wahala ba. Musamman su ma suna azumi ai, suna ji a jika.

Yawwa! To, saboda haka wanda ya saukaƙa ma wanda damansa ta mallaka, to, Allah zai saukaƙe masa hisabinsa.

“Wanda ya kiyaye sharrinsa na bakinsa da harshensa da idanunsa da kunnuwansa da kafafunsa da hannuwansa (ga mutane) a wannan watan, (kamar tsegunguma da gulma da tura masifofi ya zuwa ga mutane), to, shi kuma Allah zai kiyaye masa fushinsa ranar da zai gamu da shi....

“Wanda ya girmama maraya (ya kyautata ma maraya), Allah zai girmama shi ranar da zai gamu da shi. Wanda ya sada zumuncinsa, Allah zai sadar da shi da rahamarSa. Wanda kuma ya yanke zumuncinsa (a Ramadan), Allah zai yanke masa rahamarSa ranar da zai gamu da shi. Wanda ya yi ‘Tadawwa’i’ na sallah (wato sallar nafila kenan), za a rubuta mishi kuɓuta daga wuta. Wanda ya bada farali, yana da daidai da wanda ya bada farali 70 a wani wata ba a cikin Ramadan ba....

Sharhi:

Wato ba da farali a Ramadan yana daidai da ba da farali Saba’in a wani wata ba shi ba. Kuma nafila bara’a ne daga wuta.

“Wanda ya yawaita Salati gareni, Allah zai nauyaya mizaninsa ranar da mizanoni za su yi rauni. Wanda ya karanta aya ɗaya ta Alkur’ani zai zama ladarsa kamar wanda ya yi saukaƙa Alkur’ani ne gaba ɗaya in ba a cikin wannan watan ba.

“Ya ku mutane, kofofin Aljanna a wannan wata (na Ramadan) buɗaɗɗu ne. Ku roki Ubangijinku (kar ya rufe muku kofofinSa na Aljanna ɗin). Kuma kofofin wuta (gidajen wuta kenan) rufaffu ne, ku roki Ubangijinku kar ya buɗe muku su. Shaidanu kuma za a ɗaɗɗaure su, ku roki Ubangijinku ka da ya sallada su a kan ku”.

CIKON HUDUBAR TA MANZON ALLAH (S)

Hudubar na da tsawo, sai dai iyaka nan ma’abocin littafin Mafatihul-Jinan ya kawo, bai ci-gaba har ƙarshenta ba. Idan muka koma cikin littafin Biharul-Anwar, za mu ga cigaban (wasu sassa) na hudubar, kamar haka:-

Shaikh Saduĳ Rahimahullah ya ruwaito cewa, Annabi (S) ya kasance idan Ramadan ya shiga, yakan ‘yantar da ribatacce, ya kuma riĳa bada (kyauta da sadaka ga) duk mai bara (mai tambaya). Masu nema ‘Fisabilillahi’ na abin da za su ci yau da kullum.

Har wala yau Shaikh Abbasil Kummi (R) ya kawo waƙansu bayanai a taƙaice na abin da ke cikin ruwayoyi daban-daban. Ya ce; “Watan Ramadan, shi ne; watan Allah Ubangijin talikai, shi ne kuma mafificin watanni. Watan da ake buƙe ƙofofin sama(wato ma’anar buƙe ƙofofin sama, addu’o’i na hawa, ibadodi na hawa nan da nan. Da ka yi addu’a za a kai sama kenan), ake kuma buƙe ƙofofin Aljanna. Ake buƙe ƙofofin Rahama (wato ma’ana ana sauƙar da rahama kenan), kuma ana rufe ƙofofin Jahannama.

Ma’aiki (S) ya ce; “A cikin wannan wata akwai wani dare wanda ibada a wannan daren ya fi yin ibada a wata dubu (wanda babu wannan daren kenan).

Sharhi:

In ka jera watanni dubun da babu ‘LAILATUL KADR’, to, ibadar ‘LAILATUL KADR’ ya fi yin ibada a wata dubun.

“Saboda haka ka faƙa a cikin wannan da kanka, kuma ka buƙe idanu (wato buƙe zuciya kenan), ka duba ka ga yaya kake sarrafa darenka da ranarka da yininka a cikin Ramadan? Kuma ya za ka kiyaye gaɓuɓɓanka daga sabon Ubangijinka. To, kuma a kul ɗinka kar ka zamo a cikin dararen ka ka zama kana cikin masu bacci, (wato ma’ana ka kwana kana bacci ba kai sallar (dare) ba kenan). Ko kuma a yininka ka zama gafalalle daga zikirin Ubangijinka.”

Ya zo a cikin hadisi, cewa; Allah Mai girma da ɗaukaka a ƙarshen kowane yini na Ramadana a yayin buɗa baki, yana ‘yanta wuya dubu sau dubu (1000+ 1000) daga wuta. Idan kuma a daren Juma’a ne da yininta na cikin Ramadan, Allah yana ‘yanta wuya 1000 + 1000 na wanda ya zama wajibi su shiga wuta. A daren ƙarshe na Ramadan kuma da yinin ƙarshe na Ramadan sai a ‘yanta adadin abin da duk aka ‘yanta a watan baki ɗaya.”

Sharhi:

Ma’anar 1000 + 1000, miliyan kenan. Duk ƙarshen yini wajen buɗa baki Allah yana ‘yanta mutum 1000 + 1000 wanda suka cancanci shiga wuta. Idan kuma a dare da yinin Juma’a ne, kowace sa’a (ake ‘yanta mutum dubu sau dubun). Ka ga

daga ranar Asabar har zuwa ranar Alhamis, duk farshen yini za a 'yanta wuya 1000 + 1000. Idan daren Juma'a ne da kuma yinin Juma'a, kowacce sa'a 1000 + 1000. Ka ga sa'a 24, 1000 + 1000 sau 24 kenan, na duk wanda suka cancanci wuta. Sannan aka ce a daren farshe na Ramadanda yinin farshe sai Allah ya 'yanta adadin abin da duk aka 'yanta a baki dayan watan.

Ka ga idan ka tattara watan Ramadan kenan, ka ciccire Juma'a, sa'o'i ishirin da huɗu-huɗu na Juma'a, in an samu Juma'a 4 a cikin Ramadan, in ka cire su, kowanne yini, sauran za ka samu kwana kila 26, ko 25. Za ka samu kamar kwana 25 ko 26, to, za a 'yantar da 1000 + 1000 kowane yini. Sannan kuma na Juma'a kuma, huɗun nan 1000 + 1000 sau 24 sau 4. Sannan kuma yinin farshen, shi kuma sai a nunnuka duk abin da aka 'yanta, shi kuma sai a 'yanta a yinin farshe da daren farshe da yinin farshe na Ramadan.

Saboda haka; a kul dinka ya kai dan uwa mai girman daraja, kar ka yarda wannan watan Ramadan ya wuce alhali kana da zunubi cikin zunubai. Kuma kar ka yadda ka zama cikin masu zunubai wanda za a haramta ma Istigfari da addu'a!

An samo daga Imam Sadik (AS) ya ce; "Wanda duk ba a gafarta masa a watan Ramadan ba, to, ba za a gafarta masa a wani wata ba har shekara ta dawo, sai dai in ya halarci Arfa."

To, kuma ka kare kanka daga abin da Allah ya haramta. Ka kiyayi kanka kar kai buɗa baki da haram. Ma'anar buɗa baki da haram ba yana nufin abin da aka haramta cinsa ba ne. A'a, abin da aka halasta cinsa amma kar ka samo shi ta hanyar haram. Yawwa!

Wasallallahu Ala Muhammadin Wa'aalihid-Daahirin.

Wannan shi ne farshen Huduba ta Manzon Allah (S) wanda Shaikh Zakzaky (H) ya karanto a lokacin. Abin da ke biye kuma jawabin Shaikh din ne dangane da watan Ramadan da ayyukan da ake so mumuni ya tsayu da su a cikinsa.

RAMADANA YA FI KOWANE WATA FALALA:

Wannan wata wanda yake gabatowa shi ne watan Ramadan. Akwai abubuwa dangane da shi da daman gaske game da wata ɗin da ayyukan da ke cikinsa.

Na farko dai shi wannan wata ne mai alfarma, cikin watannin nan 12 Allah Ta'ala ya yi masa falala mai yawa. Duk da ba shi a cikin 'Ashhurul hurum', waɗanda aka haramta yaƙi a cikinsu, amma ya fi kowane wata falala, domin a cikinsa Allah Ta'ala yana nunnuka ladan ayyuka. Yana kuma ɗaure shaidanu, ana rufe gidajen wuta ana buɗe kofofin Aljanna, ana kusanto da rahama gab. Kuma wata ne na amsa addu'o'in bayi.

Kuma kamar yadda ake nunnuka ladan ayyuka masu kyau, haka ma ake nunnuka munana. Saboda haka laifi a cikinsa ya fi girma. Wato kenan (mai aikata laifi a cikinsa) bai san darajan watan ba, kuma maimakon ya nemi lada sai kuma ya yi zunubi, saboda haka zunubin ya fi girma. Allah ya kiyaye!

Lokaci ne kuma da Allah (T) ya wajabta Azumi ga bayinsa muminai. Azumi wajibi ne ga dukkan musulmi mai hankali, baligi. Dole ya zama mai hankali kuma baligi. Kuma Azumi yana saraya a kan maras lafiya, rashin lafiyan da zai hana shi yin Azumin. Yana saraya a kan matafiyi, tafiyar da ta kai miƙidarɪn da za a yi ƙasaru. Sannan kuma yana saraya a kan maras tsarki, tsarkin Haila ko Nifasi.

ABUBUWAN DA SUKA HARAMTA GA MAI AZUMI:

Azumi ana kamewa ne ga barin waɗansu abubuwa da ake ce wa 'Mufɗarat'; abubuwan da suke karya Azumi ɗin a tsawon lokutan Azumi, tsakanin ketowar alfijir da faɗuwar rana. Waɗannan abubuwan 'Mufɗarat' ɗin sun haɗa da ci da sha da jima'i a wannan lokacin.

Haka nan kuma akwai waɗansu abubuwa da suka shiga jimlar 'Mufɗarat', a ciki akwai nitsayar ruwa. Mutum ba zai iya nutsewa ya lume a cikin ruwa a lokaci guda duk gaba ɗayan shi a cikin ruwa ba, in ya yi haka nan yana daidai da ya karya Azumi ne da cin abinci. Saboda haka zai zama ramuwa da kaffara ya hau kansa. Amma babu laifi da yin wanka ko da ƙarƙashin shawa ne. Kuma ba ma laifi ka yin wanka, a cikin 'Baf' ne ko kududdufi, matukar mutum bai lume gaba ɗayansa ba.

AZUMI SHI NE KAMEWA GA BARIN WASU ABUBUWA:

Bayan abin da da ya zama wajibi ka bari, akwai abin da ya zama mustahabbi ka bari. Azumi yana da wajibobi yana da mustahabbai, yana da haramomi yana da makarulai, yana da ladubba.

Daga cikin abubuwan da ake so su yi Azumi har da idonka da kunnenka da hannuwanka da bakinka da kafafuwanka, duk su yi Azumi. Wato Azumi shi ne kamewa ga barin abu, wannan kuwa har da daddare, in wadannan azumummukan ne da muke fadi, har da daddare ana wadannan azumummukan na ladabi. Kare ido daga kallon abin da bai kamata a gani ba, kunne daga jin abin da bai kamata a ji ba, baki daga faɗan abin da bai kamata a faɗa ba.

An ce a daidai wannan wata da yawan mutanen da ba su saba Azumi ba, an ce Azumi yakan sa mutane su ɗan shiga yin fushi, musamman gab da buɗa bakin nan, yanzun ka ji ana rigima. Saboda haka a yi koƙari a yi Azumin baki. Da yawan surutu da yi da wani da sauransu, duk shi ma duk sai ya bata ladan Azuminka, ko da yake bai wajabta maka ramuwa da kaffara ba, amma za ka rage ladan azuminka (idan ka aikata su).

Haka kuma da hannunka wajen taɓa abin da ya haramta, da tafiya da kafafunka wajen tafiya inda bai kamata a tafi ba.

AKWAI SALLOLI RAKA'A DUBU:

Ramadan wata ne da za ka shagalta da ibadodi. Akwai ayyukan ibada birjiki. Baya ga Azumi akwai salloli, ana kara kaimin salloli.

Akwai salloli zaunannu ‘Ma'asurai’ da ake yi raka'a dubu a cikin wannan watan. Wanda yake akan yi 8 tsakanin Magriba da Isha, sannan sauran kuma a yi bayan Isha. Ashirin din farko za a yi raka'a ashirin-ashirin, 8 tsakanin Magriba da Isha, 12 bayan Isha. Kuma akwai addu'o'i ‘Ma'asurai’ wadanda za a zauna a yi

tsakanin kowanne raka'a biyu. (Mai bukatar ganin yadda sallolin suke tare da addu'o'insu, ya nemi littafin "Ad'iyatu Nawafilir Ramadan" na Shaikh Zakzaky).

Ba a yin jam'i na yin wannan sallah. Jam'i dinsa Bidi'a ne. Na'am akwai wadansu mutane raunana wadanda suke su mai yiwuwa in ba jam'in za su yi ba za su iya fasa sallar ma, to Allah ya sawwake. Irin wadannan sai mu ce gara ma su yi jam'i da su fasa. Amma wanda yake da karfin da zai yi sallarsa ba ya bukatar jam'i, to shi ya kamata ya yi shi kadai ne.

Sannan kuma akwai wadansu darare da ake ce masu 'Layalil Kadri', wanda su kuma ake so mutum ya yi raka'o'i dari-dari a cikin kowannensu. Sannan kuma akwai wadansu cuko wadanda in ka jimlata sallolin za ka sami raka'a dubu. Bayaninsu na nan kamar a cikin wadansu littafan addu'o'i mutum zai iya ganinsu. Musamman Misbahul Mutahajjud, ya kawo har da addu'o'in tsakanin raka'o'in. da Ikbalul A'amal na Dusy, ya kawo har da karin ma addu'o'i ga wanda yake da karfin karawa.

SUNNA TA KOYAR DA JINKIRI DA SAHUR DA JINKIRI DA BUDA BAKI

Kuma yana da kyau mutum ya yi jinkiri da buɗe baki, ya yi jinkiri da sahur. Sunnah ta koyar da jinkiri da sahur da jinkiri da buɗe baki, ba a gaggawan kowannensu. Jinkiri da sahur shi ne ka yi kafin alfijir ya keto, jinkiri da buɗe baki, shi ne ka tabbatar rana ta fadi ba tantama. Gaggawar da mutane (Ama) suke yi na yin buɗa baki yana sa da yawansu su ci abinci alhali rana tana nan, musamman ma a wannan lokaci namu; yanzu ga shi garin da hadari-hadari, da mutum ya ga duhu ya kwantsama kiran sallah, shi kenan wani ya antaya dabino goma, kafin a gano rana tana nan. Saboda haka ana jinkiri da buɗe baki a tabbatar rana ta fada.

Akwai wani ayyanannun lokuta da aka bayar na hudowar rana da faduwarda, yana da kyau mutum ya ba da tazara na (akalla) minti 10 kafin ketowar Alfijir. Kamar yanzu an ce Alfijir din yana fitowa ne, kamar 5:10 ne a nan Zariya da Kaduna, misali. To duk abin da za ka yi dai kar ka wuce karfe 5:00 a ajiye abinci

haka nan. Shi ma faɗuwar rana ka kara kamar minti 10 daga lokacin da aka ce rana tana faɗuwa ɗin. Kuma sallah ce ya kamata a gabatar kafin buɗe baki, "Walazikirullahi Akbar!"

A YAWAITA KARATUN ALKUR'ANI:

Sannan kuma ana so a yawaita karatun Alkur'ani a wannan wata. Bayan dama Alkur'ani kowane harafi kana samun lada 10 ne, to a Ramadana kuma sai a nunka 10 sau 10 kenan, domin watan Alkur'ani ne.

LAILATUL KADARI YA FI DARE DUBU:

A cikin watan akwai wani dare ya fi dare 1000. Wato ka samu ka yi ibada a cikinsa ya fi ka yi dare dubu kana ibada kenan. Wato kimanin shekaru kusan 100, wajen tis'in da nawa kenan? An ce 'Khairun' ne, ba a ce daidai wadai da ba. Saboda haka yana kusan daidai da shekara 100 ne kana ibada, in ka yi ibada a wannan dare. Shi kuma wannan ittifaƙan a cikin Ramadana yake, kuma a cikin goman Karshe. Saboda haka tun ma yanzu ɗin ma ka yi ta roƙon Allah ya sa ka dace da daren Lailatul Kadri, tun kafin Laitul Kadri ɗin, insha Allahu ya zama a ranar an dace an yi ibada ɗin.

Allah ya taimake mu, Ya ba mu lafiyar jiki da ƙarfin jiki da kuma abincin halas wajen sahur da buɗe baki, kuma ya karɓa mana ibadodinmu.

Alhamdulillah!

SALLOLIN DARAREN WATAN RAMADAN

SALLAR KOWANE DARE

A kowane dare na Ramadan ana so kafin mutum ya soma Tahajjud ya fara da yin Sallah raka'a biyu, a kowace raka'a a karanta Fatiha ɗaya da Kulhuwa kafa uku. Zai zamo kenan mutum ya yi raka'a 60 a tsawon watan na Ramadan.

SALLAR DAREN FARKO:

Ana son yin wanka a wannan dare don yana saukaƙa zunubi, sai Sallah raka'a 2, raka'ar farko Fatiha da Inna-A'adaina. Raka'a ta biyu Fatiha da Surar da ake so. In mutum ya yi wannan salla za a tunkude masa munanan abubuwa da za su faru a wannan shekara.

SALLA TA BIYU: Sallah raka'a 4, kowacce raka'a Fatiha 1, Kulhuwa 25. Wanda ya yi wannan Sallah Allah zai kare shi daga duk sharrin wannan shekara.

DARE NA BIYU:

Sallah raka'a 4, kowacce raka'a Fatiha 1, Inna-Anzalnahu 20. Allah zai gafarta wa wanda ya yi wannan Salla, kuma ya yalwata Arzikinsa.

DARE NA UKU:

Ana son yin wanka a wannan dare don yana saukaƙa zunubi, Sai Sallah raka'a 10, kowacce raka'a Fatiha 1, Kulhuwa 50. Allah zai kira sunan wanda ya yi wannan Salla a cikin 'yantattun bayi ranar Alkiyama.

DARE NA HUDU:

Sallah raka'a 8, kowacce raka'a Fatiha 1, Inna-Anzalnahu 20. Wanda ya yi wannan Salla, Allah zai ɗaukaka ayyukansa tamkar na Annabawa.

DARE NA BIYAR:

Ana son yin wanka a wannan dare don yana saukaƙa zunubi, Sai Sallah raka'a 2, kowace raka'a Fatiha 1, Kulhuwa 50, bayan an kammala a yi Salatin Annabi 100. Wanda ya yi wannan Salla, Allah zai sada shi da Annabi (S) da Iyalan Gidansa.

DARE NA SHIDA:

Sallah raka'a 4, kowace raka'a Fatiha 1, Tabara 1. Wanda ya yi wannan Sallah, Allah zai datar da shi ga samun daren Lailatul Kadr.

DARE NA BAKWAI:

Ana son yin wanka a wannan dare don yana saukaƙa zunubi, Sai Sallah raka'a 4, kowace raka'a Fatiha 1, Inna-Anzalnahu 13. Allah zai gina wa mutum gidan sama a Aljanna.

DARE NA TAKWAS:

Sallah raka'a 2, kowace raka'a Fatiha 1, Kulhuwa 10, bayan an kammala sai a ce Subahanallah! sau 100. Wanda ya yi wannan Salla, Allah zai shigar da shi Aljanna ta kofar da yake so.

DARE NA TARA:

Ana son yin wanka a wannan dare don yana saukaƙa zunubi. Sai Sallah raka'a 6, kowace raka'a Fatiha 1, Kursiyyu 7, bayan an kammala sai a yi salatin Annabi 50. Allah zai baiwa wanda ya yi wannan Salla ladar ayyukan Shahidai da bayi Salihai.

DARE NA GOMA:

Sallah raka'a 20, kowace raka'a Fatiha 1, Kulhuwa 30. Allah zai yalwata arzikin wanda ya yi wannan Sallah, kuma zai samu rabo a lahira.

DARE NA SHA DAYA:

Ana son yin wanka a wannan dare don yana saukaƙa zunubi, sai Sallah raka'a 2, kowace raka'a Fatiha 1, Inna'a'adaina 20. Wanda ya yi wannan Sallah, Allah zai

ba shi garabasar lada mai yawa. Amma a wata ruwa raka'a biyu ce maimakon 20 da muka ambata.

DARE NA SHA BIYU:

Sallah raka'a 8, kowace raka'a Fatiha 1, Inna-Anzalnahu 30. Allah zai baiwa wanda ya yi wannan Salla ladar masu godiya ga Ni'imarsa.

DARE NA SHA UKU:

Ana son yin wanka a wannan dare don yana saukafa zunubi, sai Sallah raka'a 4, kowace raka'a Fatiha 1, Kulhuwa 25. Wanda ya yi wannan Sallah, Allah zai sa ya haye Siradi cikin sauki.

SALLAH TA BIYU: Sallah Raka'a biyu, kowace Raka'a Fatiha da Yaseen da Tabara da Kulhuwa.

DARE NA SHA HUDU:

Sallah raka'a 6, kowace raka'a Fatiha 1, Izazulzilatu 30. Allah zai yayewa wanda ya yi wannan Sallah magagin mutuwa da dacinta.

SALLAH TA BIYU: Sallah Raka'a 4, kowace Raka'a Fatiha da Yaseen da Tabara da Kulhuwa.

DARE NA SHA BIYAR:

Ana son yin wanka a wannan dare don yana saukafa zunubi, sai Sallah raka'a 4, a raka'o'i biyun farko a karanta Fatiha 1, Kulhuwa 100 a kowace raka'a. A raka'o'i biyun karshe kuma kowace raka'a a rika karanta Fatiha 1, Kulhuwa 50. Allah zai gafartawa wanda ya yi wannan Sallah zunubbansa komai yawansu.

SALLAH TA BIYU: Sallah Raka'a 6, kowace Raka'a Fatiha da Yaseen da Tabara da Kulhuwa.

DARE NA SHA SHIDA:

Sallah raka'a 12, kowace raka'a Fatiha 1, Al-Hakumu 12. Wanda ya yi wannan Sallah, Allah zai tashe shi a kabari cikin farin ciki da jin dadi.

DARE NA SHA BAKWAI:

Ana son yin wanka a wannan dare don yana sauƙaƙa zunubi, sai Sallah raka'a 2, Raka'ar farko Fatiha 1 da Surar da mutum ke so, raka'a ta 2 kuma Fatiha 1, Kulhuwa 100, in mutum ya kammala sai ya yi "*La'ilaha illallah*" sau 100. Allah zai baiwa mutum ladar Hajji da Umra dubu.

DARE NA SHA TAKWAS:

Sallah raka'a 4, kowace raka'a Fatiha 1, Inna'a'adaina 25. Allah zai yarda da wanda ya yi wannan Sallah.

DARE NA SHA TARA:

Ana son yin wanka a wannan dare don yana sauƙaƙa zunubi, sai Sallah raka'a 50, kowace raka'a Fatiha 1, Izazulzilatu 1. Duk wanda ya yi wannan Sallah, Allah zai karɓi ayyukansa bisa dacewa.

SALLAH TA BIYU: Sallah Raka'a 4 a raka'ar farko Fatiha 1, Kulhuwa 100 a raka'a ta biyu Fatiha 1. Kulhuwa 50. haka za a yi a sauran raka'o'i biyun ma.

SALLAH TA UKU: Sallah raka'a biyu, a karanta Fatiha 1, Kulhuwa 7 a kowace raka'a, in an kammala a yi Istigfari 70. Manzon Allah (S) ya ce "Wanda ya yi wannan sallah ba zai tashi daga inda yake ba face an gafarta zunubbansa dana iyayensa".

A wannan dare ana yin muhimmiyar Addu'ar nan ta tawassuli da Al-Kur'ani duba Mafatihul-Jinan ko Dhiya'us-Saliheen don ganin yadda ake yi.

DARE NA ASHIRIN:

Sallah raka'a 8 kowace raka'a Fatiha 1 da Surar da ta sauwaka. Wanda ya yi wannan Sallah, Allah zai gafarta masa zunubansa.

DARE NA ASHIRIN DA DAYA:

Ana son yin wanka a wannan dare don yana sauƙaƙa zunubi, sai Sallah raka'a 8-kowace raka'a Fatiha 1 da Surar da ta sauwaka. Allah zai amsa addu'ar duk wanda ya yi wannan Sallah, ya biya masa buƙatu.

SALLAH TA BIYU: Sallah raka'a biyu, kowace raka'a Fatiha 1, Kulhuwa bakwai, in an kammala a yi Istigfari 70.

A wannan dare ne Imam Ali (AS) ya yi Shahada, don haka ana karanta ziyararsa a daren, a duba Mafatihul-Jinan ko Dhiya'us-Saliheen a ga ziyarar.

DARE NA ASHIRIN DA BIYU:

Ana son yin wanka a wannan dare don yana sauƙaƙa zunubi, sai Sallah raka'a 8, kowace raka'a Fatiha 1 da Surar da ta sauwaka. Allah zai gafarta zunubban wanda ya yi wannan Sallah.

DARE NA ASHIRIN DA UKU:

Ana son yin wanka a wannan dare don yana sauƙaƙa zunubi, sai Sallah raka'a 8, kowace raka'a Fatiha 1 da Surar da ta sauwaka. Allah zai gafarta wa mutum laifuka da kurakurensa.

SALLA TA BIYU: Salla raka'a biyu, kowace raka'a Fatiha 1, Kulhuwa bakwai, in an kammala a yi Istigfari 70. Sannan ana son karanta surorin Al-Kur'ani guda 3 a wannan dare, wato Suratu Rum da Suratu Ankabut da Suratu Dukhan. Sannan ana son karanta Inna-Anzalnahu kafa 1000 in zai yiwu, ko kafa 100 a takaice. Haka nan ana karanta muhimmiyar addu'ar nan ta "Jaushanil Kabir" duk a wannan dare.

DARE NA ASHIRIN DA HUDU:

Ana son yin wanka a wannan dare don yana sauƙaƙa zunubi, sai Sallah raka'a 8, kowace raka'a Fatiha 1 da Surar da ta sauwaka. Allah zai baiwa wanda ya yi wannan Sallah ladar Hajji da Umara.

DARE NA ASHIRIN DA BIYAR:

Ana son yin wanka a wannan dare don yana sauƙaƙa zunubi, sai Sallah raka'a 8, kowace raka'a Fatiha 1, Kulhuwa 10. Allah zai rubutawa wanda ya yi wannan Sallah ladar masu yawan Ibada.

DARE NA ASHIRIN DA SHIDA:

Sallah raka'a 8, kowace raka'a Fatiha 1, Kulhuwa 100. Allah zai buɗawa mutum ƙofofin samun alkairi ta inda ba ya zato.

DARE NA ASHIRIN DA BAKWAI:

Ana son yin wanka a wannan dare don yana sauƙaƙa zunubi, sai Sallah raka'a 4- kowace raka'a Fatiha 1 da Tabara (ko kuma Fatiha da Kulhuwa 25). Allah zai gafartawa wanda ya yi wannan Sallah, tare da iyayensa baki ɗaya.

DARE NA ASHIRIN DA TAKWAS:

Ana son yin wanka a wannan dare don yana sauƙaƙa zunubi, sai Sallah raka'a 6, kowace raka'a Fatiha 1, Kursiyyu 10, Inna'adaina 10, Kulhuwa 10. Bayan an sallame a yi Salatin Annabi 100. wanda ya yi wannan Sallah, Allah zai gafarta masa laifukansa.

DARE NA ASHIRIN DA TARA:

Sallah raka'a 2, kowace raka'a Fatiha 1, Kulhuwa 20. Allah zai yi wa wanda ya yi wannan Sallah rahama a lahira.

DARE NA TALATIN:

Sallah raka'a 12, kowace raka'a Fatiha 1, Kulhuwa 20, bayan an sallame a yi Salatin Annabi 100. Allah zai baiwa mutum duk abin da ya roka na Ni'ima da falala.

KAMMALAWA:

Manzon Allah (S) ya ce “Wanda ya yi azumin watan Ramadan yana mai Imani da neman dacewa Allah zai gafarta masa abin da ya gabatar na zunubi”. (Hadis). Kuma ya ce “Watan Ramadana wata ne mai alfarma, Rahamar Allah da Falalarsa tana zubowa a cikinsa, afuwar Allah tana mamaye bayinsa, ku yi kofari wajen kusantar Allah ta hanyar ibada da yawan zikirori”. (Hadis).

Wadannan Salloli mun rairayosu ne daga littafin MAFATEEHUL JINAN da IKBAL FIL-A'AMAL da kuma DHIYA'US SALIHEEN.